

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 82/2015
03.12.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судије Бранка Станића, као председника већа, судије Гордане Ајншпилер-Поповић и судије Браниславе Апостоловић, као чланова већа, у правној ствари тужиоца ЈП П.С. из Б., Булевар ..., против туженог А.О. д.о.о. Б., ул..., чији је пуномоћник Ј.К., адвокат из Б., ул..., у поступку по ревизији туженог против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6946/13 од 29.12.2014.године, на седници већа одржаној дана 03.12.2015.године, доноси

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6946/13 од 29.12.2014.године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П бр. 5863/12 од 01.07.2013.године, у ставу I констатовано је да је тужба повучена за износ главног дуга од 2.848.000,00 динара са каматом почев од 19.12.2006.године. Ставом II одбијен је тужбени захтев тужиоца ЈП П.С. да се обавезе тужени А.О. д.о.о. за промет и услуге из Б. да тужиоцу исплати износ од 4.560.000,00 динара са каматом на јавне приходе и то за определене износе и за периоде као у изреци пресуде. Тужилац је у ставу III обавезан да туженом накнади парничне трошкове у износу од 447.340,00 динара.

Привредни апелациони суд је у поступку по жалби преиначио пресуду Привредног суда у Београду у ставу II изреке у делу у којем је одбијен тужбени захтев тужиоца да му тужени плати главни дуг од 4.560.000,00 динара са каматом на јавне приходе почев од 29.08.2012.године до исплате и тужени обавезан на плаћање означеног износа са каматом од наведеног датума-29.08.2012.године. Одбијена је као неоснована жалба тужиоца па је потврђена пресуда Привредног суда у Београду П бр. 5863/12 од 01.07.2013.године у ставу II изреке у делу којим је одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату камате на јавне приходе на износ од 4.560.000,00 динара за период од доспелости сваког појединачног износа до 28.08.2012.године. Изреком под III преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу три изреке наведене пресуде, па је решено да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Незадовољан правноснажном другостепеном одлуком, тужени подноси ревизију позивајући се на одредбе члана 403. став 2. ЗПП и члана 404. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао ревизијом побијану другостепену пресуду на начин прописан чланом 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и „Службени гласник РС“ бр. 55/14) па је одлучио као у изреци ове пресуде.

Ценећи дозвољеност ревизије, Врховни касациони суд је нашао да је иста дозвољена на основу члана 403. став 2. ЗПП, јер је одлуком Привредног апелационог суда која се ревизијом оспорава преиначена пресуда Привредног суда у Београду у односу на део главног дуга у износу од 4.560.000,00 динара са каматама на јавне приходе почев од 29.08.2012.године до исплате.

Ревизијом побијана пресуда није захваћена битном повредом из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на које се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Предмет тужбеног захтева је обавезивање туженог на плаћање фактурисане накнаде за коришћење земљишта поред ауто-пута ради постављања 12 једностраних и 19 двостраних натписа (рекламних паноа), а према уговору закљученом између парничних странака, у земљишном појасу поред магистралног пута број 7 Нови Сад Зрењанин, димензија 4,0x3,00 метара са обе стране пута.

Нижестепени судови су утврдили да су странке закључиле уговор којим се правни претходник туженог обавезао да за постављање и коришћење натписа-рекламних паноа у земљишном појасу поред пута правном претходнику тужиоца плаћа годишњу накнаду у износу од 400 динара по м² односно у укупној површини предметних паноа који износи 24 м², за одобрене паное у укупном износу од 9.600,00 динара. Уговорени начин плаћања накнаде је 12 једнаких месечних рата у износу од по 800,00 динара од првог месеца после постављања паноа, а најкасније до 01.04.2000.године, а за остале месеце до 5-тог у месецу за претходни месец. Наведеним уговором је такође предвиђено да правни претходник туженог прихвата све промене аката правног претходника тужиоца којима се мења висина накнаде за изградњу и постављање објеката и паноа поред пута, као и других општих аката којима се регулише наведена материја. Уговор између правног претходника тужиоца и правног претходника туженог закључен је 10.09.2002.године и истим су регулисане обавезе поводом постављања четири двострана рекламна билборда димензија 4,00x3,00 на локацији поред магистралних путева М21 М24 и регионалног пута Р 107, за које се према одредбама уговора тужени обавезао на плаћање годишње накнаде у износу од 400,00 динара по м², односно укупно 38.400,00 динара. Уговорено је да се годишња накнада плаћа у 12 месечних рата у износу од по 3.200,00 динара и то прва рата одмах после потписивања најкасније од 05.10.2002.године, а за остале месеце до 5-тог у месецу за претходни месец.

Предмет тужбеног захтева је потраживање тужиоца по основу наведених уговора, а на име неплаћене накнаде за постављање рекламне паное за 2007.годину и за период јануар до јула 2008.године, а у укупном износу од 4.560.000,00 динара, све према фактурама тужиоца.

Ценећи оспорену активну легитимацију тужиоца, правилно нижестепени судови налазе да је приговор недостатка активне легитимације тужиоца неоснован, јер је тужилац правни следбеник Републичке дирекције за путеве овлашћен да наплаћује накнаду за употребу јавног пута сходно члану 17. став 1. тачка 4. Закона о јавним путевима којим је регулисано да се за постављање рекламних табли, рекламних паноа, на јавном путу односно на другом земљишту које користи управљач јавног пута, плаћа накнада. Висину накнаде на основу члана 18. наведеног закона утврђује управљач путева, а то је овде тужилац. Стога, правилно закључују нижестепени судови да је тужилац активно легитимисан за наплату накнаде за коришћење земљишта поред пута, а ради постављања билборда.

Оцењујући спорну застарелост тужиочевог потраживања, првостепени суд налази да су потраживања тужиоца застарела, јер се односе на период 2007. године и период јануар-јул 2008. године, па је стога до подношења ове тужбе 29.08.2012. године истекао рок застарелости из члана 374. Закона о облигационим односима, односно рок од 3 године, који према становишту првостепеног суда треба применити на спорна потраживања.

Другостепени суд не прихвата оцену основаности приговора застарелости од стране првостепеног суда, што је и разлог за преиначење првостепене одлуке. Другостепени суд сматра да се на потраживање тужиоца у погледу застарелости не може применити одредба члана 374. Закона о облигационим односима која прописује трогодишњи рок застарелости.

Врховни касациони суд оцењује да је правилно становиште Привредног апелационог суда према коме се приговор застарелости за наплату накнаде по постављање рекламних табли и рекламних паноа на земљишту поред јавних путева не може применити рок застарелости из члана 374. ЗПП.

Чланом 17. Закона о јавним путевима, предвиђена је обавеза плаћања накнаде за употребу јавног пута, његовог дела и објекта, па и земљишта поред пута, а ради постављања рекламних табли и рекламних паноа. Према члану 21. истог закона сва средства наплаћена за употребу државних путева у смислу члана 17. приход су јавног предузећа, а средства наплаћена од тих накнада за употребу општинских путева и улица приход су управљача тих путева и улица. Према члану 14. Закона о буџетском систему који је био на снази у спорном периоду приходи настали употребом јавних средстава су јавни приходи. Имајући у виду цитиране прописа, правилно закључује Привредни апелациони суд да накнада за постављање рекламних табли и рекламних паноа јавни приход, али да она није буџетски приход.

Према одредбама члана 26. Закона о јавним путевима прописано је да ће се у погледу наплате накнада утврђених овим законом, контроле, камате, повраћаја, застарелости, казни и осталог што није уређено истим законом примењивати одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација.

Имајући у виду цитиране одредбе правилно закључује другостепени суд да се при оцени застарелости и права на камату у наплати накнаде за коришћење

земљишта поред путева за постљављање рекламних табли и паноа као јавног прихода имају применити одредбе Закона о пореском поступку и пореској администрацији.

Чланом 114. Закона о пореском поступку и пореској администрацији прописано је да право пореске управе на утврђивање и наплату пореза и споредних пореских давања застарева за 5 година од дана када је застарелост почела тећи, а то је први дан наредне године од године у којој је требало утврдити порез, односно споредно пореско давање. Како се одредбе тог закона о застарелости права на утврђивање наплате и повраћај, примењују на све јавне приходе, то је правилно другостепени суд ценио да је погрешна оцена основаности приговора застарелости од стране првостепеног суда, јер је застарелост накнаде утврђене Законом о јавним путевима за 2007.годину почела да тече од 01.01.2008.године, а за 2008.годину 01.01.2009.године, те је тужба суду која је поднета 29.08.2012.године поднета пре истека застарног рока од 5 година, а то значи да правилно другостепени суд цени да приговор застарелости није основан.

Из наведених разлога правилно је другостепени суд усвојио тужбени захтев, јер исти није застарео, а није била спорна висина фактурисаних износа у износу од 4.560.000,00 динара на име накнаде за постављање рекламних паноа и табли, те је досудио камату прописану чланом 75. Закона о пореском поступку и пореској администрацији, који се такође примењује на основу члана 26. Закона о јавним путевима. Камата је досуђена од дана подношења захтева за исплату и на основу члана 279. тачка 3. Закона о облигационим односима, јер се ради о повременим новчаним давањима, те стога тужилац има право на камату од дана подношења тужбе.

Ревизијски наводи којима се указује да је у наведеној ситуацији било потребно применити одредбе члана 374. Закона о облигационим односима при утврђивању дужине трајања рока застарелости нису основани, јер се ради о накнади дефинисаној чланом 17. став 1. тачка 4. Закона о јавним путевима за које је чланом 26. истог закона прописано да се у погледу застарелости и права на камату примењују одредбе Закона о пореском поступку и администрацији које изричито прописују рок застарелости од 5 година и другачије стопе затезне камате од стопа предвиђених Законом о затезној камати.

Из наведених разлога, а на основу члана 414. Закона о парничном поступку, о ревизији је одлучено као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија,
Бранко Станић,с.р.**